

LITUOS KOMUNISTŲ PARTIJOS
KUPIŠKIO RAJONO KOMITETO
IR RAJONO DARBO ŽMONIŲ
DEPUTATU TARYBOS ORGANAS

KOMUNIZMO HELIU

Visų žalių proletarai, vienykites!

Eina nuo 1946 metų

KUPIŠKIS,

1961 m. lapkričio 15 d.

Trečadienis

Nr. 90 (1573)

Kalna 2 kap.

SPARČIAU KULSI — PILNESNIUS ARUODUS TURĒSI

Kokie gūdabar neatidėtini darbai kolūkiuose? Niekas nesuabejos, kad vienas iš svarbiausių — užbaigti javų kūlimą, tinka išvalyti, paruošti grūdus pavasario sėjal. Jeigu sekmingai kūloma „Sala-miesčio“, „Tarybinio pirmuno“, „Pergalės“ kolūkuose, tai eilėje žemės ūkio artelij še darbai nuskilstamai uždelstai.

Aukštaičių kolūkio žemdirbiai išaugino javus 411 hektaru plothe. Gausiausias derlius buvo nuimtas i laukiniukystės brigadoje, kur brigadininku dirba Kazys Petruskas. Nuėmė javus ir kiti trijų brigadų nariai. Tačiau šio kolūkio valdyba, agronomė Adelė Gabrytė, matyti, pamiršo, kad grūdai tik tada mūsy, kai jie aruoduose. O ką čia labiausiai rajone uždelstas javų kūlimas, kalba faktai.

Derlius kolūkyje buvo nuimtas nuo 411 hektaru, bet lapkričio 10 dienai iškulti javai tik nuo 175 ha. Kolūkio pirmmininkas Algis Motkevičius sako:

— Šiemet neblogai. Vidutinėkai iš ha prikuliame po 7–8 cent grūdų.

Tačiau jeigu kūlimas būtų buvęs organizuotas nuimant derlius, arba tuo patnemus, rezultatai, be abe-

„Atžalyno“ kolūkis rajone dar atsiliauka. Bet, kaip ir kiekvienam kolūkyje, yra ir čia darbėčių, ažkininkų žmonių, kurie i kolūkine gamybą įdeda daug širdies ir trūko.

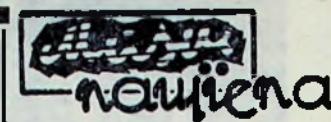
Antraj kolūkio laukiniukystės brigadai jau kelinčiai metai vadovauja jaunes, energinges brigadininkas Vytautas Audokas.

— Stengiamės, dirbame, bet kol kas dar ne visi... — sako brigadininkas. — Daugiausiai būtų žodžių reikėtų pasakyti apie Danutę Čepaitę, Pranę Tūskaitę, Bronę Mačytę, Bronę Tamaičianaitę ir Janę Čepaitę.

— tiesy nėra dienos, kad dienos merginos nedalyvautų kolūkinkijo gamyboje. Nėra tokio darbo, kurio jos bijoty, vengty, nuro kurio išsiskinėtų.

Nuotraukoje (iš kairės į dešinę, pirmoje eilėje): D. Čepaitė, P. Tūskaitė, (antroje eilėje) B. Mačytė, B. Tamaičianaitė ir J. Čepaitė.

B. Jonuškos nuotr.

Š VIENO HEKTARO — 33 CENTNERIAI PUPU

Pašarų gausumas ne vi suomet nulemia gyvulininkystės produkty gamybos augimą. Juk neužtenka vien tik turėti daug pašarų. Svarbiausia, kad jie būtų maistini, turėtu daug baltymų. O kokios gi kultūros turi daug baltymų? Visų pirmą, tai grūdinės ir ankstinės pašarinės kultūros. Ypač daug baltymų turi pupos. Ši svarbi pašarine kultūra šalis metais buvo pradėta auginti ir „Adomynės“ žemės ūkio artelėje.

Pavasarį artelės žemdirbiai išsigijo 140 kg pupų. Jomis penktose laukiniukystės brigadoje, vadovaujamoje brigadininko Juozo Jančio, buvo apsėtas vieno hektaro plotas. Buvo tada ir tokį kolūkietį, kurie abejojo, ar galės mūsų salygomis augti pupos.

Tačiau jų būkštavimai buvo visiškai be reikalo. Rudenį iš vieno hektaro ploto buvo prikulta 33 cnt pupų. Taigi, derlius tikrai neblogas. Ateinančiais metais kolūkyje pupomis apsesime apie 24 ha plotą. Jeigu pupų derlingumas ateinančiais metais bus tokis pat, kaip ir šiemet, ko, žinoma, mes ir sieksime, tai iš 24 hektarų ploto gausime 792 cnt pupų. O tai jau didelis baltymų pašarų kiekis, kuris leis mums žymiai padidinti gyvulininkystės produkty gamybą.

Naujoji TSKP Programa, partijos XXII suvažlavimo nutarimai numato žymų pašarinių kultūrų plotų išplėtimą, tolesnių derlingumo didinimą. Atitinkamai indėli šiu uždavinui įgyvendinimui įnešimusų kolūkio žemdirbiai.

E. DORONDOVAS
Adomynės kolūkio pirmminės partinės organizacijos sekretorius

Lenino prospektas Vilniuje

Atsižvelgdamas į gyven- paty tarybos vykdomas tojų bei darbo žmonių v komitetas nutare Stalino suomenintų organizacijų pageldavimus, Vilniaus prospektą pavadinti Lenino miesto Darbo žmonių de prospektu.

PAKEISTAS MIESTO PRIE VOLGOS PAVADINIMAS

Atsižvelgiant i pramonės siosios Tarybos Prezidiumi, statybų, tarybinių mo 1961 m. lapkričio 10 d. aklių, kolakių ir ištaigų kolektivų pageldavimus ir Stalingrado sritis vadinta Võlgogrado sritimi meninių organizacijų pr mi ir Stalingrado miestas — Volgogrado miestu.

PAKEISTAS KALNAKASIŲ MIESTO PAVADINIMAS

Atsižvelgiant i Stalino mus, Ukrainos TSR Aukšties pramonės įmonių, čiausiosios Tarybos Prezidentūrų, statybų, tarybinių diumo 1961 m. lapkričio 9 aklių, kolakių, mokslo ištaid. Isaku Stalino sritis pagy ir mokyklų kolektivų vadinta Donecko sritimi ir pageldavimus ir visuomenių organizacijų pr Stalino miestas — Donecnių organizacijų prašyko miestu.

ZINIOS

apie ūkinį darbų eiga rajono kolūkuose

1961 m. lapkričio 10 d.

(procentualis)

Bil. Nr.	Kolūkio pavadinimas	Rudeninis arčmas	Iskelta grūdininkų ankštintu vasarinį grūdininkų ankštintu	Suplitta seklos		Iskelta linų	Paketa linų
				linų	linų		
1	Adomynė*	*	63,1	26,3	*	*	56,8
2	Alizava*	92,5	82,9	15,9	—	65,0	20,0
3	Antašava*	*	87,6	24,0	77,3	*	—
4	Ateitis*	90,3	41,1	—	50,0	22,6	63,6
5	Atžalynas*	82,9	*	*	*	*	—
6	Aukštaičiai*	89,0	42,6	61,1	95,1	*	65,5
7	Aukštupėnai*	88,2	74,8	43,1	—	—	—
8	Aušra*	*	75,8	*	—	—	—
9	Byčių parod. b. u.	*	57,5	84,0	—	21,4	—
10	Bugailiškiai*	*	78,1	26,9	27,6	31,8	*
11	Gegužės Pirmoji*	*	83,8	61,5	—	—	—
12	Juodupėnai*	86,1	68,1	*	*	89,3	18,2
13	Laisvė*	*	61,8	24,2	83,7	76,7	—
14	Laukminčiškai*	*	78,4	55,0	—	9,5	—
15	Levuo*	91,2	52,4	22,2	66,6	—	78,3
16	Lukonys*	98,8	48,8	6,7	*	—	—
17	M. Melnikaitės v.	*	68,4	10,0	75,0	—	—
18	Mičurino v.	*	70,7	9,1	75,9	40,0	87,5
19	Mituvė*	*	57,2	—	40,0	78,0	14,3
20	Mūsų rytojus*	72,1	70,8	6,7	—	57,6	—
21	N. gyventinės*	*	73,8	20,0	*	*	—
22	Nemunas*	*	36,3	—	64,1	—	73,3
23	Neris*	*	55,1	—	*	80,6	—
24	Norlanių*	*	57,3	46,8	82,8	*	—
25	Pakupys*	*	83,0	41,5	25,9	71,4	—
26	Palanga*	77,1	86,8	22,9	71,0	93,8	—
27	Pergale*	*	79,6	46,7	—	—	—
28	Pirmoji vaga*	*	46,6	15,4	83,7	*	—
29	Pirmūnas*	*	59,2	25,9	70,6	*	—
30	Pyvesa*	*	79,7	13,8	83,3	*	—
31	Sakalas*	*	59,6	5,9	42,1	46,7	—
32	Salamieslis*	*	86,3	61,1	—	*	—
33	Skodinus*	94,7	39,8	—	*	—	—
34	Šeteikšna*	*	59,0	52,2	—	—	—
35	Švėtesa*	*	67,1	57,1	—	*	—
36	Švyturys*	92,5	98,0	23,1	20,0	48,8	—
37	T. pirmūnas*	95,0	80,8	54,8	*	—	50,0
38	Tiesa*	96,2	77,6	29,2	30,0	13,0	—
39	Uoginėlai*	*	87,1	87,0	*	*	—
40	Vedrupys*	98,5	50,3	44,7	66,7	70,4	*
41	Vėžionys*	*	34,8	—	—	36,0	—
42	Vienybė*	*	67,0	50,0	*	*	—
43	Žadetkiai*	*	71,4	56,3	84,5	*	87,1
44	Žalgiris*	*	40,6	—	*	44,4	—
Viso kolūkuose:		98,4	65,0	29,4	58,6	72,0	62,4

* — lygvdė planas

Valstybinė statistikos rajono inspektorius

TSKP XXII suvažiavimo nutarimus - i gyvenimą

Propagandisto darbas — svarus ir atsakingas

Šiai mokslo metais pirmieji užsiėmimai partinio švietimo sistemoje. Daugumoje sistemose sutapo su įžymuoju partinio švietimo rateliu, istorinės svarbos ivykiu jau pilnai išnagrindėta Lietuvos — TSKP XXII suvažiavimu. KP XIII suvažiavimo medžiaga ir Partijos suvažiavimas apsvarstė studijuoti TSKP XXII tė ir priėmė didžiulės reikšmės suvažiavimo medžiaga. Jodams dokumentus: TSKP Programą ir turinį, organizuojamą „Noriūnų“ kolaudijus naujas etapą tarybinės ūkyje (propagandistas L. Juknaičius — išplėsti nevičius), „Alizavos“ kolūkynės komunizmo statybos etapą (propagandistas J. Ulba), o taip pat „Adomynės“, „Lėvens“ kolūkynėse, kur propagandistams bei gandistais dirba E. Dorondo-agitatoriams iškyla atsakingi vas ir Vl. Kiburye. Gerai organiziniai — aiškinti plėtojantys darbo žmonių masėms sajungoje (propagandistas J. Vilčinskas), rajono ligoninės darbuotojų tarpo (propagandistas B. Sabakonienė).

Dabar partinės organizacijoms, propagandistams bei gandistais dirba E. Dorondo-agitatoriams iškyla atsakingi vas ir Vl. Kiburye. Gerai organiziniai — aiškinti plėtojantys darbo žmonių masėms sajungoje (propagandistas J. Vilčinskas), rajono ligoninės darbuotojų tarpo (propagandistas B. Sabakonienė). Tačiau greta sąžiningų, atgaučius protą ir širdį, kad kiekvienas dirbantis dar aktiūvai įsijungtu į gamybą vykdant šią Programą. Vladimiras Leninas yra rašęs: „Kiekvienas partijos narys, jei jis kalo“, Stasys Šapoka „Lauknorai įsmoningai dalyvauti savo partijos reikalavose, turi jauskas „Mituvos“ kolūkynėse pat mokslo pradžios žlugdant partinio švietimo ratelių veiklą. Užsiėmimus užvilkino, o vėliau, aišku, prasidės skubetumas, pavirdutiniškai mudiagos išnagrindėjimes. Taip minčių draugų nedrausmingumą, nevykdymą partijos mokslo šalyje buvo keliamas parodo, kad propagandistai

Kaip niekad šis Lenino nurodymas yra aktualus dabar, studijuojant TSKP XXII suvažiavimo dokumentus. Jei anksčiauose partijos suvažiavimose komunizmo pastatymas mokslo šalyje buvo keliamas kaip ateities dalykas, tai šiam klausytojai. Tai dar kartą praktinės dabarties uždavinys.

Studijuojant partijos suvažiavimų ir CK plenumų mokslo metais, pas mokslo patyrimas. Praeitais TSKP XXII suvažiavimo mokslo metais pagrindinė vieta partinio švietimo sistemos organizuoti taip, kad būtų sudarė užemė Komunistų ir minti klausytojai, kad jie padarinių partijų atstovų pastatymo Maskvoje medžiaga, nės teorijos didingumą. Kiek TSKP CK sėsiai Plenumo metu turi būti sudaryta nevaržoma aplinka, dokumentų studijavimas praturtino ir suaktyvinimo partinio sidalinimas.

Dabartiniu metu istorinio didinė komunistų ir nepartinių TSKP XXII suvažiavimo dokumentų klausytojų domėjimai marksinistinė-leninistinė teorija. Ypač šis būti viso propagandinio ir agitacijos pakilo svaretant partijos Programos ir TSKP XXII suvažiavimo mokslo numatė konkretius uždavinius kovoje už komunizmo tyrumą, pasiekti naujas komunistinės statybos pergalę, už komunistinės visuomenės žmogaus auklėjimą.

Viešiškai vertinę patyrimą, sukauptą vykdant partinę propagandą, reikia ištvertinti ir šiai mokslo metais ji dar labiau praturtinti.

Žymiai organizuotiai ir geriau šiai mokslo metais prae-

Kupiškis statybose

Dar visai nesenai Kupiškio mieste Gedimino ir P. Pašasko gatvių kampos buvo tuščias. Dabar čia valzdas pasikeitė iš pagrindų. Vos tik ekskavatorius užbaigė duobės namo pamatams kasimą, kai iš jų nusileido betonuotojai. Dabar jau kyla pirmojo aukšto stenos. Pirmame aukštė bus taupomoji kasa, o kituose — butai. Praeis višiskai nedaug laiko ir Kupiškis vėl pasipuoš nauju moderniškai įrengtu namu. Nuotraukoje: taip buvo kasama naujojo namo pamatams duobė.

P. Sakalauskas nuotr.

KOMUNIZMAS — ŠVIESI ŽMONIJOS ATEITIS

(iš TSKP Programos)

Kas tai yra komunizmas?

Mūsų planetos rytuose, Tarybų Sąjungoje įsledė ir vis ryškiai švėčia naujo gyvenimo aušra — komunizmas — šviesi visos žmonijos ateitis.

Mes žinome, kad žodis «komunizmas» kilęs iš lotynų kalbos. Jis reiškia «bendras». Komunistinė pasaulyje yra viso mūsų gyvenimo pagrindas. Mes esame išitikinę, kad kapitalizma visur neišvengiamai pakeis aukštesnioji visuomenės formacija — komunizmą. Mes, žinome, kad jos raidos yra dvi fazės: socializmas ir komunizmas. Jos skiriasi tik naujos visuomenės išsivystymu ir subrendimu.

Kas gis yra komunizmas? TSKP Programa talp atsako iš klausimų.

KOMUNIZMAS — TAI NEKLASINĖ VISUOMENĖS SANTVARKA, KURIOJE YRA VIENINGA BENDRALIAUDINĖ GAMYBOS PRIEMONIŲ NUOSAVYBĖ, VISIŠKA SOCIALINĖ VISUOMENĖS NARIŲ LYGYBĖ, KAI, VISAUSIŠKAI VYSTANTIS ŽMONĒMS, NUOLAT KYLANČIO MOKSLO IR TECHNIKOS PARINDU IŠAUGS IR GAMYBINĖS JĘGOS, VISI VISUOMENINIO TURTO ŠALTINIAI TRYKS PILNU SRAUTU IR BUS ĮGYVENDINTAS DIDYSIS PRINCIPAS «IŠ KIEKVIENO — PAGAL SUGBEJIMUS. KIEKVIEŅAM — PAGAL POREKIUS. KOMUNIZMAS — TAI DIDŽIAI ORGANIZUOTA LAISVIŲ ŠAMONINGŲ DARBO ŽMONIŲ VISUOMENĖ, KURIOJE IŠIGALĖS VISUOMENINĖ SAVIVALDA, DARBAS VISUOMENĖS LABUI TAPS VISIONIAMS PIRMOJO GYVYBIINU POREKIU IR IŠISAMONINTU BŪTINUMU, KIEKVIEŅO SUGBEJIMAI BUS PRITAIKOMI SU DIDŽIAUSIA NAUDA LIAUDŽIAI».

Tarybų Sajungos Komunistų partijos vadovaujama mūsų liudis pesta socializmą. Dabar

mes įžengėme į išplėstinės komunizmo statybos laikotarpį. Ir jeigu dar visai nesenai komunizmas mums atrodė nuostabi, bet tolimes galimybė, tai dabar mes jau žinome konkretius jo atėjimo terminus — du artimiausių dešimtmiečius, — matome jo bruozus mūsų šiandieninėje tikrovėje.

Komunizmas, sako N. Chruščiovas, ne padangų tikslas. Komunizmas — tai visiškai realios ir konkretios liudies gyvenimo sąlygos: tai trumpa darbo diena, geres butas, geri drabužiai, pažyginti ir pagirdyti vaikai, nemokamas ju mokymas, valstybinės stipendijos studentams, nemokama medicinos pagalbą, pensijos, mokesčių iš gyventojų naikinimas... Štai kas yra komunizmo elementai tikrovėje, gyvenime.

Ir daugeliis iš šių elementų jau yra mūsų tikrovėje, betieka tik apsūpinti. Jei kasmet vystysis ir stiprės.

Mūsų dienemis plačiai išsivystė komunistinio darbo spartuoju ir brigadų sąjudis, dabar apriepės daugiau kaip 12 milijonų žmonių.

Pirmaisiais Tarybų valdžios metais, kai mūsų šalyje pasirodė visuomeninės valgyklos, vakuu darželiai, lopšeliai, V. Leninas pavadino juos «komunizmo dailių pavyzdžiais». Rūpestingą pagalbą išuos daigus, jų priežiūrą jis laikė svarbiausia partijos ir valstybės pareiga.

Naujoje TSKP Programoje pabrėžiamas, kad ją įvykdžius visi visuomeniniai vartojimo fondai sudarys maždaug pusę visos gyventojų realų pajamų sumos. Tuo būdu bus galima visuomenės sąskaitai nemokamai vaikus laikyti vaikų įstaigose ir mokyklose-internatuose (tėvų pageidavimu), materiališkai aprūpinti nedarbinguošius. Nemokamai bus taip pat mokoma visose mokyklose, nemokamas bus visų piliečių medicininis aptarnavimas, taip pat ir medikamentai bei sanitariinis ligonių gydymas, nemokamai bus polisio namai, pensionatai, turistinės bazės, gyventojai visi platių bus aprūpinami pašalpomis, lengvatomis ir stipendijomis. Ir, pagaliau, laipsniškai bus įvestas nemokamas visuomeninės maitinimai (pietūs) įmonėse, įstaigose ir dirbantiems gamyboje kolūkiečiams.

Kaip puiku visa tai! Tačiau komunizmo gerybės neateis savaimė. Kiekvienas didžiosios komunizmo statybos dalis turi siekti jų atkakliu, paslaukojamu darbu.

Žinoma, kad komunizmas yra aukštausioji visuomeninio gyvenimo organizavimo forma. Jau dabar mes turime ne paskirus daigus, o ištisas sistemas įvairiu komunistinio tipo organizacijų.

Komunizmas panaikina visu-

Vilniuje vėlėjo Liuksemburgo Komunistų partijos CK Generalinio sekretorių Dominikas Urbanas. Jis apžiūrėjo sostinės architektūros ir meno paminklus, vietas, susijusias su Lietuvos darbo žmonių revoliucine kova.

Nuotraukoje: (iš kairės) V. Bražo ir B. Butelio (ELTOS) nuotr.

V. Bražo ir B. Butelio (ELTOS) nuotr.

VISUS LINUS VALSTYBEI

Linal — pajamingiausia blogi, atskiruose plotuose kultura. Geral prižiūrimi linai kolukui duoda didžiules pajamas, stiprina ekonominį pagėjumą, padidina darbadienio vertę. Tai gerai supranta visi žemdirbiai, bet giliai ne visi to siekia praktikoje.

Dėl konkretesnio pavyzdžio paimkime linų auginimo, apdorojimo ir realizavimo eiga "Tarybiniu pirmūnū" ir, Aukštupėnų kolukiuose.

"Tarybiniu pirmūnū" žemės ūkio artelės nariai šiai kolukui duoda didžiules pajamas, stiprina ekonominį pagėjumą, padidina darbadienio vertę. Tai gerai supranta visi žemdirbiai, bet giliai ne visi to siekia praktikoje. Dėl konkretesnio pavyzdžio paimkime linų auginimo, apdorojimo ir realizavimo eiga "Tarybiniu pirmūnū" ir, Aukštupėnų kolukiuose.

Nušukuosime galvutes ir stiebellius pristatysime į Panemunėlio linų fabriką, — kalbama kolukio raštinėje. — O jeigu nelins — pavasari paklosime.

Taip pasakyti, aišku, nesunku. Bet ar pagalvojama, jog taip laikant linus, galliau naudojo "DDT" miltelius. Geral prižiūrimi linai užaugo plote. Žemės paruošimą ir sėjai atliko prisllaikydami vieną agrotechnikos reikalavimą. Kruopščiai nalkino linų pašluose pastrodžiusias piktžoles, apsaugojuim nuo spragų naudojo "DDT" miltelius. Geral prižiūrimi linai užaugo Panemunėlio linų fabriką, — kai kuriai kolukio zootechnikė V. Višnėvičiūtė. — Kad nors fabrikas supelės, o sėmenis sunaikins, galbūt išdžiuvę linų stiebelliai vėl reikės su jais pavasarį laiku — rugsėjo pradžioje, fabriką stiebelliai. Likusius yra žymiai pranašesnis už paklojo atsklojėti. Atsklojėjusius linų šaudelius dabar rūšiuoja pagal ilgi, spalvą, storį. Ir taip pat pristato į fabriką. Metinį linų pluošto pardavimą valstybei planą "Tarybiniu pirmūnū" kolukio žemdirbiai lapkričio 1 d. jau išvykdė 90,9 proc. Linų pluošto pardavimas valstybei vykdomas iš tollau. Iki metų galio artelės žemdirbiai linų pluošto pardavimo planą pasiryžę išvykdė 180 proc.

Savaime aišku, laiku su tvarkyt išparduoti valstybei linai artelei duos pajamas. Už linus kolukis apytikrialiaus 3.500 rb pajamų. Planninės išlaidos yu sėkial, žemės paruošimui, sėjai, priežiūrai, apdorojimui ir pristatyvimi į fabriką siekia 2300 rb. Taigi, gryno pelno išlinininkystės arTELĖS žemdirbiai net 18 ha apsėjo linais. Linal buvo ne-

terima piktžolėmis. Pagal ilgi rūšiuojama į ilguostus — virš 75 cm, vidutinius 60 — 75 cm, trumpus iki 60 cm.

Šiai metalas "Aukštupėnų" kolukis numato gauti už parduotus nuo 18 ha valstybei linų stiebellius 6.000 rb pajamų. Išlaidų turės apie 4.500 rb. Taigi, grynu pajamų likis tik apie 1.500 rb. Menkos pajamos Palyginus su "Tarybiniu pirmūnū", pajamos didesnės vos 200 rb, o linų plotas didesnis visu 11 hektaru. Jos būtų žymiai didesnės, jeigu kolukis išstengtų linus parduoti atsklojėjusius rudenį. Kol kas ir šios pajamos tebéra poplieriuje, nes linal dar nepradėti šukuoti.

— Šiomis dienomis antroji laukininkystės brigadoje pradėsime linus šukuoti ir vežti į fabriką, — aiškina kolukio zootechnikė V. Višnėvičiūtė. — Kad nors fabrikas prilimtų visus linus stiebelliai, o sėmenis sunaikins, galbūt išdžiuvę linų stiebelliai vėl reikės su jais pavasarį vargti.

Taip, nerimauti tikrai yra pavasarinių. Pavasarių pakloti sunaudota beveik 980 darbdienių, už kuriuos koluklečiams reikės atlyginti. Taigi, toliau atidėlioti linų paruošimą ir pardavimą, reikšia, kirsti šaką, ant kurios pats sėdi. Suvėlavus šiuos darbus, kolukis gall netekti ir taip jau nedidelį pajamų. O to aukštupėnietiams kaip tik ir reikia visomis išgalėmis vengti.

Agr. A. VIDUGIRIS
Redakcijos nesstatinio žemės ūkio skyriaus narys

P. LAUŽIKAS
(Komunistmo keliu) korresp.)

prizūrima automašina kiekvieną minutę paruošta keilionei.

A. KRIAUAZA
Korespondentų posto narys

Geriausia Salamiesčio kolukio paršelių augintoja Vanda Stuomienė šiai metais vidutiniškai iš kiekvienos veislės kiaulės gavo beveik po 24 paršelius. Ji pirmauja ne tik kolukyje, bet ir rajone.

B. JONŪSKA

Iš nepaskelbtų laiškų redakcijai

Pleno statytojas P. Putinas redakcijai raše, kad Kupiškio sviesto gamyklos Puožo cecho meistras Vytautas Labanauskas, o taip pat analizatorė Genė Beinoraitė blogai atlieka savo parelgas. Netiksliai nustatinėjamas pieno riebumas, cėche esančios svarstyklės — neplombuotos, dėl ko neretai būna didelis pieno kiekio skirtumas ir, kaip taisykli, visada statytojo nenaudai.

Pasiuntus laiško nuorašą Kupiškio sviesto gamyklos administracijai, gautas atsakymas, kad cecho meistras Vytautas Labanauskas ir analizatorė Genė Beinoraitė pagal rajono DŽD Tarybos vykdomojo komiteto sprendimą ir Kupiškio centrinės sviesto gamyklos direktoriaus įsakymą nubausti: analizatorė — griežtu papeikimu, meistras — papeikimu. Cėche esančios svarstyklės užplombuotos.

Dar tik dienoja, o "Genūžes Pirmosios" kolukio kalveje, kurioje dirba Antanas Kairys, jau verda darbas. Ir nenuostabu, juk kolukyje jau baigiami visi ūkiniai darbai, o dabar prieš koluklečius iškilo naujas uždavinys — atremontuoti žemės ūkio padargus.

Atliekant šiuos darbus,

nuoširdžiai ir atsidavusiai

dirba kalvis Antanas Kairys.

J. BUROKAS

Jau dveji metalai, kai "Žalgirio" kolukyje automašinos vairuotoju dirba Donatas Paberolis. Savo pareigas jis atlieka visada sažiningai ir stropiai. Jo

J. GIEDRAITIS

R AUDONRJA UELIAVA

(Tėsinys. Pradžia Nr. 88(1571).

Vėliau Purėnas studijavo Petrograde, iš kur atveždavo socialdemokratinius spaudos, kurį Kupiškyje buvo verčiamas į lietuvių kalbą, dauginama ir platinama. Nemaža literatūros buvo gaunama iš Vilniaus. Ukmėges ir kitų vietų „Lietuvos darbininkas“, „Darbininkų balsas“ ir kitų laikraščių galima badavo gauti pas laikrodininkų Vaitkevičių, kalvą Buroką, Radiupėnuose — pas Juodakį, Juodėnų kaimą — pas Spaičių, Kikonių kaimą — pas Liaudanskį, Kuosenų kaimą — pas Maledikį ir kt.

Pažangus to meto veikėjas buvo Juodėnų kaimo gyventojas Kazimieras Spačys, kuris buvo suorganizavę jaunuolių aktyvistų bareli. Barelis platinė uždraustas lietuviškas knygas ir laikraščius. Jis palaukė glaudžius ryšius su Vincentu Kudirką, Julija Žemaitė ir kitaip pažangiais to meto rašytojais, gaudavo iš jų lietuviškos literatūros, kuria gaubėdavo gauti pas laikrodininkų Vaitkevičių, kalvą Buroką, Radiupėnuose — pas Juodakį, Juodėnų kaimą — pas Spaičių, Kikonių kaimą — pas Liaudanskį, Kuosenų kaimą — pas Maledikį ir kt.

Nors Spačys beveik nemate mokyklos suolo, tačiau jis rašydavo elies ir jumoristines dainas, kuriose išjuokdavo bla-

rokralinės caro valdžios pareigūnus bei uolius carizmo tarnus — kunigus. Spačys buvo pirmas ateistas apylinkėje. Jis negailestingai išjuokdavo bažnytininkų skelbiamas dogmas, demaskuodavo kunitų juoduostus darbelius. Jis aiškino darbo žmonėms, kad „religija, tai yra anglis — tik pauksuota“. Kunigai jo nekente iš visoktais būdais šmeiž, skundė žandarams, pravardžiavo. 1904 metų pabaigoje Spačys išvyko į Petrogradą, dirbo spaustuveje, kur buvo spaustinami slapti caro įsakymai, charakteringesnus įsakymus jis slapti išnešdavo ir su savo priešraujo išplatindavo darbininkų tarpe. Jam teko dalyvauti „krivojo sekmadienio“ elsenoje. Savo prisiminimose Spačys pasakoja apie tą žaurą caro susidorojimą su beginkliais darbininkais. Laikė demonstracijos sušaudymo, kada Spačys suželastas į koja krito kraujo klanan, salia jo gulejės suželastas darbininkas su pasipiltinimu pasakė: „Ne su žmonis reikėjo eiti pas tą kraugert, o su kulkosvaidžiais ir bombomis...“

REVOLUCINIO JUDĒJIMO VYSTYMASI KUPIŠKIO APYLINKESE (1900—1904 m. m.)

Kupiškyje ir apylinkėse jau nuo 1900 metų susidare kelios pažangaus jaunimo organizacijos, kurios užsibrežė sau tikslą šviečiant patiemis ir šelesti darbo žmones, kovoti už geresnį darbo žmonių gyvenimą. Jau šiose organizacijose buvo rāsumos proklamacijos, kuriose buvo aiškinamas darbo žmonės jūs sunkaus gyvenimo priežastys, kviečiami darbo žmonės kovoti prieš dvarininkų ir caro valdžios pareigūnų saulivaliavimą.

Šios proklamacijos buvo spaustinamos namų darbo hektografini, kurį pagamino Kupiškio kalvis Kazimieras Burokas. Švenčią bei turgaus dienomis tos proklamacijos būdavo platinamos. Patikimesniems jos buvo duodamos į rankas, o kitiemis slaptai buvo išsiųtos į vežimus arba net į kūnės. Valstiečiai, gržę iš Kupiškio, rasdavo savo vežimuose, o kai kurie net savo kūnėse proklamacijas, kurlas patys perskaitydavo ir duodavo paskaityt savo draugams. Pažangaus jaunimo organizacijos susirinkimai daugiausia vykdavo Kupiškio mieste pas laikrodininkų Vaitkevičių, pas kalvą Buroką, pas Glemžas, Radiupėnų kaimą — pas Povilių Krapavičią ir kt. Susirinkimai buvo skaitoma pažangi literatara bel socialdemokratinių laikraščių, dalijamas naujinomis ir kt.

Suprantama, tai dar nebuvo rimtas revoliucinis darbas. Tos jaunimo organizacijos daugiausia apstriebavo švietėjuko pobūdžio darbu. Buvo kovojama daugumoj tūkstantinių darbo žmonių slygų pagerinimo. Jie savo atsišaukiumose kviečė darbo žmones kovoti prieš atskirus caro valdžios pareigūnus, prieš dvarininkus, o ne prieš kapitalistinę santvarką, gindančią visas tas blogybes. Be to, didele dalimi jaunimo organizacijų narių sudarė pasiturinčių aikininkų sūneliai, kurie negalejo bati iki galo revoliucingi.

Didele poveikį socialistinėms idėjoms pasisklitti Kupiškio apylinkėse turėjo tai, kad 1902—1903 metais plėstė Kupiškyje buvo skaitoma leninine „Iskra“, kurią aktyviai platinė Sadula, Liaudanskas ir kitų socialdemokratų.

Nuo 1903 metų Kupiškio apylinkės valstiečių tarpe įradėjo veikti LSDP kuopele, kuriai priklauso, Kostas Sadula iš Svydenių kaimo, Liaudanskas iš Kikonių kaimo, Juozas Maledikis iš Kuosenų kaimo, Povilas Krapavičas iš Radiupėnų kaimo ir kt. Ypač ji aktyviai veikė 1904 metais. 1904 m. „Darbininkų balsas“ (Nr. 7) raše, kad LSDP Kupiškio apylinkės kuopele plėtai išvystė darba valstiečių tarpe, leidžia atsišaukimus valstiečiams, kurtuose kelia llaudies mases į kova prieš caro patvaldytę. Dar 1903 metais K. Sadula, badamas Štauliūose, gavo atsišaukimą „Jauniems karelviams“, kurį atvežė į Kupiškį, padauginio ir išplatino valstiečių tarpe. Štame atsišaukime tarp kitko buvo rašoma: „Apleisdamas tėvų namus, prisiek savo širdy bati pikčiausiu prieš caro valdžios, varginių skriaudikės. Siu tame šaudyti sukilimų darbininkų, atsimink tuokart, kad badas ir caro nugalėj prisypyr tuos žmones sukilii. Prakeiktais būsi, jei prieš juos ranką pakelsi!“ 1904 metais paplitė atsišaukimasis „Kare“, kuriamo aiškinama rusų-japonų karo tikslai, kviečiami darbo žmones neištikti karą, slapstyti: „renkimeis karą ne su japonais, o su tiksliu savo priešais ir skriaudėjais“. Atsišaukimai Kupiškyje, Subačiuje ir kitose viltose buvo platinami, suvažiavus valstiečiams į turgų, išmetomi keliuose, priklijuojami prie pakeles stulpų, medžių, trobesių, buvo išmetomi, sekmedientais ir kitaip šventadieniais bažnyčioje, įventoriuje, o kartais priklijuojami prie bažnyčios durų. Sie atsišaukimai padėjo darbo žmonėms suprasti rusų-japonų karo grobikiską esmę. Llaudis smerkė karą ir jį sukelusių caro patvaldytę.

(B. d.)

44-UJU DIDŽIOJO SPALIO METINIŲ ŠVENTĖ UŽSIENYJE

Kartu su broliškaja ta-
jos gyventojo lapkričio 7 d.
rybine llaudimi, kartu su
viso pasaulio darbo žmon-
žmonija 44-ąias Didžiojo
Spalio metines atšvente Ki-
niųjų llaudis. Šventė išva-
karese Pekine įvyko iškil-
mingas sostinės visuome-
nės susirinkimas, skirtas
šlai įžymiai datai. Tokie pat
susirinkimai įvyko Charbi-
ne, Šanchajuje, Guančzhou,
Cuncine ir kituose stam-
biuose šalies miestuose. Kal-
bėdami susirinkimuose, ora-
toriai pabreždavo didžią
istorinę Spalio revoliucijos
reikšmę. Jie karštai, bro-
liškai sveikino tarybinę lla-
dį, pasiekusią puikių lai-
mėjimų išplėstinėje komu-
nizmo statyboje ir ginan-
čią taiką visame pasaulyje.

Dešimtys takstančių Sofi-

jos gyventojo lapkričio 7 d.
mių laimėjimų visose gy-
venimo srityse. Didžiojo
Lenino reiklas gyvoja
šlendien didinguose žen-
giančios i komunizmą tary-
binės llaudies laimėjimuose.

Masinis mitingas, skirtas
44-osioms Didžiojo Spalio
metinėms, įvyko Paryžiuje.
Atidarydamas mitingą
Prancūzijos Komunistų par-
tijos generalinis sekreto-
rius Moris Torezas pasa-
kė: „Mes švenčiame 44-ąias
Didžiojo Spalio socialisti-
nes revoliucijos metines po-
nesenai pasibaigusio Tary-
bų Sąjungos Komunistų par-
tijos XXII suvažiavimo.
Šis didis ir puikus suvažia-
vimas leis ne tik i Tarybų Sąjungos tautą, bet ir i viso
tarptautinio darbininkų ju-
dėjimo, visos žmonijos is-
torija“. Pranešimą apie šlo-
vingąsias metines padare
Prancūzijos Komunistų par-
tijos generalinis sekreto-
rius pavaduotojas Valde-
kas Rose. Mitingo paba-
goje buvo sugiedotas in-
ternacionalas.

Kartu su Tarybų Sąjunga kovoja už taiką, už naujas socializmo ir komu-
nizmo pergalės — su tokiu
— Tarybų Sąjungos drau-
gystės mėnesio pradžiai.

Havanoje iškilminges
mitinge kalbėjo Kubos dar-
bo žmonių konfederacijos
sekretorius tarptautiniams
klausimams Alvaras de la
Kampa. Kubos darbininkų
klasė, pasakė jis, nuoši-
džiai sveikina didžius ta-
rybinės llaudies laimėjimus,
naujų jos lenininės partijos
Programą — komunistinės
visuomenės sukūrimo pro-
gramą, sveikina darbininkus
ir valstiečius, inteli-
gentiją, visą tarybinę lla-
dį ir linki jiems naujų ižy-

(TASS-ELTA).

TSKP XXII suvažiavimo
dienomis i Kremliaus Suva-
žiavimų rūmus buvo atkreip-
tas viso pasaulio dėmesys.
Iš Tarybų Šalies sostinės i
visas užsienio šalių redak-
cijas bel agentūras skriejo
telegramos su užrašais: „sku-
biai“, „žalbu“, „nedelsiant“. Jose buvo slūčiama me-
džiaga apie TSKP XXII su-
važiavimo darbą.

Gautuose iš Pekino,
Varšuvos, Londono, Berlyno,
Paryžiaus, Budapešto,
Romos laikraščių pirmuo-
juose puslapiuose taipina-
ma medžiaga apie TSKP
XXII suvažiavimo darbą.
Nuotraukoje: užsienio
laikraščiai suvažiavimo die-
ninių.

TASS-o nuotr.

plūčio mėnesio 18 dienos jo
sąskaitoje tebuvo vos... 2,5
darbadienio. O šienapiūtės
metu jis savavališkai émė
šienauti pievas ir nusišen-
avo 0,57 hektaro. Ir šienava-
ne sau, o spekuliacijos
sumetimais. Juk jau keturi
metal, kalp jokio gyvulio jis
pats nelaiko. Šienul „prakištis“
jis susirado Kupiškio mie-
ste Zuntės gatvėje gyvenan-
ti Praną Šveckį, kuriam Sa-
vickas ir pardavé apie 600
kg šieno už 38 rublius. Li-
kusius 800 kilogramų šieno
Pranas Savickas užsiempė
pas save ant aukšto, nuo ko
jo išnenaudė labiau susmeglo
i žemę (nežināta tik ar nuo-
svorio, ar... iš gédos).

Jau kiek kartų jis sažinęgi
artelės nariai perspėjo, kvie-
tė dirbt. Bet jų žodžiai — iyg
žirnai i sieną. Ir pagaliau
šių metų rugpjūčio 26 dieną
Kupiškio Liaudies teismas
Praną Savicką nutelsė.

Taip ir priėjo Pranas Sa-
vickas liepto galą. Taip bus
ir kitieims, kurie vengia vi-
suomenėl naudingos darbo,
vagiliavus, šalinasi nuo ga-
mybos, bijo dienos švie-
sos ir lenda i pakampes.

J. PETRONIS

PILIEČIAI
„Komunizmo kelio“ re-
dakcija prista i vairaus
turinio skelbimus: svelki-
nimus, užuojautas, padé-
kas, kelčiamas, parduoda-
ma, pamesta, reikalinga
ir kt.

Skelbimo kaina 2 rub-
liai, nepriklausomai nuo
žodžių skaičiaus. Atsi-
skaitymas už skelbimus
per Valstybinių banko
Kupiškio skyrių.

Redakcija

Šių metų lapkričio 19 d.
20 val. Kupiškio kultūros
namų salėje įvyks „Rajono
laikraščio numeris scenoje“
vakaras-

konferencija.

Pavaizduojant laikraš-
čio numerį scenoje, da-
lyvaus: Kupiškio miesto
meno savivieklos kolekty-
val, pradedantieji rašyto-
jai, laikraščio korespon-
dentai, skaityojai, sporti-
ninkai ir t. t.

„Komunizmo kelio“
redakcija

Už redaktorių
VI. JASINSKAS

Imonių, įstatų radorai, kolūkų
ir protsajunginių organizacijų pri-
minkai

Budžetinės prenumeratos priėm-
imo laikas baigiasi. Skubėkite už-
prenumeruoti spaudą 1962 metams.

Kupiškio ryšų kontora

D E K O J A

Nuoširdžiai dėkoju gydytojai
Birutei Kubilienei už nuoširdų
rūpinimąsi mano sveikata, už
gerą gydymą.

K. ELISEJEVAS

Karo Invalidas

Žinios

apie pleno gamybą už 1961 m.
lapkričio 5—9 d. d.

Eil. Nr.	Kolūkio pavadinimas	Primejta pleno iš 1 karvės per 5 d.		Palyginus su prieš priešais (%)
		per 5 d.	per 1 d.	
1	„Salamiestis“	37,6	7,5	-0,5
2	„Nemunas“	34,7	6,9	-0,4
3	„N. gyvenimai“	32,8	6,6	-0,2
4	„Alizava“	29,3	5,9	-0,3
5	Byčių p. b. u.	29,0	5,8	-0,8
6	„T. pirmūnas“	26,4	5,3	-0,8
7	„Neris“	26,1	5,2	*0,2
8	„Norūnai“	25,4	5,1	-0,6
9	„Pergalė“	24,3	4,9	*0,9
10	„G. Pirmoji“	20,2	4,0	-0,2
11	„Antasava“	18,3	3,7	-0,4
12	„Aušra“	16,5	3,3	-2,2
Viso I grupėje:		27,4	5,5	-0,4
1	„Pirmoji vaga“	24,0	4,8	—
2	„Setekšna“	22,4	4,5	*0,2
3	„Laisvė“	22,3	4,5	-0,4
4	„Zadeiklai“	21,8	4,4	-0,2
5	„Aukštupenai“	21,4	4,3	*0,1
6	„Šviesa“	20,6	4,1	*0,1
7	„Pirmūnas“	18,3	3,7	*0,2
8	„Vienybė“	17,9	3,6	-0,6
9	„Tiesa“	17,7	3,5	-0,2
10	„Ateitis“	17,0	3,4	—
11	„Vedrus“	16,2	3,2	-1,1
12	„Lévuo“	14,6	2,9	-0,1
13	„Véžionys“	13,7	2,7	-0,9
14	„Pakupys“	13,6	2,7	-0,1
15	„Aitaičiai“	9,4	1,9	-0,3
16	„Juodpėnai“	9,2	1,8	-0,7
Viso II grupėje:		17,7	3,5	-0,3
1	„Pyvesa“	21,9	4,4	*0,7
2	„Lukonys“	21,8	4,4	-0,3
3	„Adomynė“	21,0	4,2	*0,2
4	„Sakalas“	20,3	4,1	-0,5
5	„Musų rytojus“	19,3	3,9	-0,2
6	„M. Melnikaitės v.“	17,2	3,4	-0,7
7	„Skodinis“	16,9	3,4	-0,6
8	„Mičiurinė v.“	16,3	3,3	-0,3
9	„Palanga“	16,0	3,2	-1,4
10	„Laukminiskiai“	15,5	3,1	-1,1
11	„Aukštaičiai“	15,7	3,1	-0,4
12	„Uoginė“	15,0	3,0	-0,1
13	„Bugailiškiai“	14,7	2,9	—
14	„Švyturys“	14,7	2,9	-0,6
15	„Zalgiris“	14,2	2,8	-1,1
16	„Mituva“	12,7	2,5	-1,1
Viso III grupėje:		17,4	3,5	-0,4
Viso rajone:		20,3	4,1	-0,3
*daugiau -mažiau				
Valstybinės statistikos rajono inspektorius				

KOMUNIZMO KELIU

4 psl. 1961 m. lapkričio 15 d.